

De Raad van de gemeente Nijmegen

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
			6 december 2024
Onderwerp			Bijlage(n)
<i>Straatnaamgeving (Anna Maria Schuurmanpad)</i>			1

Geachte leden ,

Straatnaamgeving is de bevoegdheid van de raad. Sinds de opheffing van de commissie straatnaamgeving worden raadsvoorstellen niet besproken maar afgedaan als hamerstuk. Dat draagt in een aantal gevallen niet bij aan een deugdelijk besluit.

In de bijlage staat mijn verzoek om de naam Anna Maria Schuurmanpad te wijzigen in Anna Maria van Schurmanpad en de juiste gegevens op de nemen in de basisregistraties.

stukje geschiedenis

Voor mijn doctoraal examen aan de faculteit sociale wetenschappen van de Katholieke Universiteit Nijmegen had ik in 1982 vanuit de Universiteitsbibliotheek achter de boeken uit het Staatsblad, de Staatscourant en de stukken van de Tweede en Eerste Kamer zicht op het Anna Maria Schuurmanpad. Daar heb ik toch nog iets geleerd.

Mijn examen vond plaats in de aula, Wilhelminasingel 13 Nijmegen, dat in de periode 1942-1944 de naam Frederikstraat had. Vanaf mei 1943 zetelde de Hoge Raad der Nederlanden in de aula van de R.K. Universiteit op het adres Frederikstraat 13 Nijmegen. Toen het stadhuis in brand stond heeft het college op 19 september 1944 besloten de oorspronkelijke namen te doen herleven.

Op de foto van 16 december 1982 staan zes personen van wie er inmiddels ten minste vier zijn overleden, evenals de maker van de foto. Een van de hoogleraren is later lid van de Hoge Raad geworden. Een ander is Ridder in de Orde van Oranje Nassau (omdat "Lid" hier mijns inziens niet op zijn plaats was). Er staat ook een "foute" architect wiens werk later is toegevoegd aan het Rijksmonumentenregister. Hij heeft na de Tweede Wereldoorlog tot zijn dood in Nijmegen gewoond en gewerkt.

In mijn *Stratenlijst gemeente Nijmegen* uit 2005 stond alleen maar:

Anna Maria Schuurmanpad

wijk 17 Heijendaal; straatcode 19259

"Anna Maria van Schuurman (1607-1678). Bezat een grote talenkennis, beoefende diverse kunsten en volgde als eerste vrouw colleges aan de Utrechtse Academie. Zij werd op latere leeftijd piëtiste en aanhangster van Jean de Labadie." (Hendriks 1987)

zie [Universiteitsterrein](#)

Blad 2

De gegevens zijn in de loopt der jaren aangepast. Het is een goede zaak om ook naar de namen in andere woonplaatsen te kijken. Hoewel de familienaam in de 17e eeuw formeel niet vaststond, wordt elders de naam "van Schurman" gebruikt.

De juiste naam had in 2010 aangepast kunnen (lees: moeten) worden. De gegevens in de Landelijke Voorziening BAG zijn in ieder geval niet juist. Ben ik de enige die daarmee rekening houd en/of brieven door de raad ter kennisgeving worden aangenomen?

Met vriendelijke groet en hoogachting,

Rob Essers

Anna Maria van Schurmanpad (Nijmegen)

Sinds 3 januari 1980 kent de gemeente Nijmegen een openbare ruimte met de naam Anna Maria Schuurmanpad. De naam op het Universiteitsterrein werd door B&W goedgekeurd. De gemeenteraad was niet betrokken bij de straatnaamgeving op dit terrein. De Commissie voor de straatnaamgeving werd wel om advies gevraagd. Op 17 januari 1974 scheef het college:

"Deze weg ligt op particulier terrein. De regeling is, dat de eigenaar van dat terrein de straatnaam geeft en aan het college van Burgemeester en Wethouders vraagt, of het zich met de naam kan verenigen."

Het hoofd van de afdeling III der gemeentesecretarie gaf in een memorandum uit 1979 de volgende toelichting:

"Algemene regel in deze gemeente is, dat de eigenaren van het terrein namen geeft aan de daarop gelegen straten en dat die eigenaar Uw college verzoekt aan de gegeven namen Uw goedkeuring te hechten.

Deze nieuwe straatnaam zal getoetst moeten worden aan de gangbare straatnaamgeving in deze gemeente, waarbij een overwegende rol speelt het antwoord op de vraag, of de nieuwe naam in of meer overeenstemt met een reeds bestaande straatnaam. (...)" (hoofd van de afdeling III, 10 mei 1979)

Als de gemeenteraad niet bevoegd is om de namen vast te stellen of te wijzigen, geldt dat ook voor B&W. De raad kan zijn bevoegdheid delegeren of mandateren aan het college, maar alleen als hij daartoe bevoegd is. Het college kan niet besluiten over zaken zonder een deugdelijke bevoegdheid.

BAG

Met de inwerkingtreding van de Wet basisregistratie(s) adressen en gebouwen (vanaf 1 juli 2009) stelt de gemeenteraad de openbare ruimten vast (artikel 6, eerste lid,). Het bijhouden van de basisregistratie vindt plaats op basis van brondocumenten (artikel 10). Burgemeester en wethouders houden een geautomatiseerde basisregistratie adressen en gebouwen (artikel 2, eerste lid). De Landelijke Voorziening BAG zijn voor eenieder te zien. Daarin zouden de juiste gegevens moeten staan.

Het College van Bestuur van de Katholieke Universiteit Nijmegen heeft op 5 oktober 1979 onder meer de naam Anna Maria Schuurmanpad vastgesteld. B&W hebben op 3 januari 1980, nummer 2.10, besloten geen bezwaar te hebben tegen een aantal voorstellen, waaronder "20. Anna Maria Schuurmanpad". Het college verzoekt om situatieschetsen.

Hieronder staan de gegevens van de openbare ruimte ID 026830000000005 met de naam Anna Maria Schuurmanpad in de woonplaats Nijmegen (situatie op 05-12-2024). Bij de documentnummers staat "RB 03-01-1980". Hieruit blijkt dat het om een raadsbesluit gaat. Er had moeten staan: "CB 03-01-1980". In dat geval blijkt dat het besluit is genomen door het college. Het besluit is op 09-12-2010 22:03:54 ingeschreven in de LV BAG.

Openbare ruimte ID: 0268300000000005

Actueel

Versie 1 / 03-01-1980

Uitgelichte attributen

▲ Inklappen

Status

Naamgeving uitgegeven

Naam

Anna Maria Schuurmanpad

Overige attributen

▲ Inklappen

Type

Weg

Geconstateerd

Nee

Begin geldigheid

03-01-1980

Eind geldigheid

Tijdstip registratie LV

09-12-2010 22:03:54

Documentdatum

03-01-1980

Documentnummer

RB 03-01-1980

Ligt in woonplaats

3030

situatie op 05-12-2024

Uit niets blijkt dat er een situatieschets is van het College van Bestuur van de KU Nijmegen. Het oorspronkelijke Anna Maria Schuurmanpad liep van het Erasmuspad naar het Mercatorpad. Het gedeelte tussen de Heyendaalseweg en het Erasmuspad is pas later aangelegd. Op het straatnaambord stond tot 2010: ANNA MARIA SCHUURMANPAD met het onderschrift 'NEDERLANDS GELEERDE VROUW 1607 – 1678'.

Mijn herhaalde pogingen op de gegevens in de basisregistratie aan te passen, heeft niets opgeleverd. De verkeerde gegevens bestaan nog steeds, maar loopt vanaf de Heyendaalseweg naar het Mercatorpad.

In het raadsvoorstel d.d. 11 oktober 2022 over de Straatnaamgeving Radboud Universiteit Nijmegen wordt de naam Anna Maria Schuurmanpad niet genoemd. De raad heeft het raadsbesluit 79/2022 op 30 november 2022 afgedaan als hamerstuk. Uit niets blijkt dat de naam wordt gewijzigd.

andere plaatsen

De Anna Maria van Schurmansingel in Franeker dateert uit het begin van de 20e eeuw en is mogelijk zelfs iets ouder dan de Anna Maria van Schurmanstraat in Utrecht. De gelijknamige straat in Rijen is van meer recente datum. Sinds 10 oktober 2017 is er een Anna Maria van Schurmanpaad in Leeuwarden en op 18 december 2020 is de Anna Maria van Schurmanlaan in Almere naar haar genoemd.

2024

Op 3 december 2024 zijn twee nieuwe straatnaamborden aangetroffen waarin de oorspronkelijke naam Anna Maria Schuurmanpad is gewijzigd in Anna Maria van Schurmanpad. Het onderschrift luidt 'HUMANISTISCH GELEERDE 1607-1678'.

Hoewel de naam overeenstemt met de namen in andere plaatsen, ontbreekt een besluit van de gemeenteraad. De gegevens zijn niet gepubliceerd in het gemeenteblad. In de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) en het Nationaal Wegenbestand (NWB) staat nog altijd de naam Anna Maria Schuurmanpad; zie ook [PDOK Viewer](#).

verordening

In de Verordening naamgeving en nummering (adressen) 2019 staat in artikel 4, derde lid:

3. Het is eenieder die daartoe niet bevoegd is verboden namen aan de openbare ruimte of delen daarvan, of nummers aan een pand of verblijfsobject, lig- of standplaats [of afgebakend terrein], toe te kennen door deze op zichtbare wijze aan te brengen.

Overtreding van onder meer artikel 4, derde lid, wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie (artikel 8). De maximale geldboete is € 515 (sinds 01-01-2024).

registratie

In plaats daarvan zou de gemeenteraad alsnog kunnen besluiten om de naam te wijzigen in **Anna Maria van Schurmanpad** en een tekening vast te stellen met een voldoende gedetailleerde omschrijving van de geometrie. In dat geval zijn de basisregistraties weer in overeenstemming met het aangebrachte straatnaambord.

Nijmegen, 6 december 2024

Rob Essers